

Monumentnummer*: 516966

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 06 juni 2006
Kadaster deel/nr 82827/62

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Rijen Gilze en Rijen Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Rijen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Gilze en Rijen A 5480

Omschrijving**

Inleiding.

De gedeeltelijk vrijstaande PASTORIE met tuin werd in 1926 en 1927 op de funderingen van een voorganger opgetrokken in Traditionalistische vormen in opdracht van het Rooms-Katholiek kerkbestuur van de Heilige Maria Magdalena-parochie door architect A.W. Oomen uit Oosterhout en is ook nu nog als zodanig in gebruik.

Omschrijving.

Het gedeeltelijk vrijstaande en onderkelderde pand is gebouwd op vierkante grondslag en heeft aan de achterzijde een kleinere, rechthoekige aanbouw. Aan de voorzijde bevindt zich een ondiepe tuin over de breedte van het hele pand. Deze is omgeven door een ijzeren hekwerk met geometrische siermotieven uit de bouwtijd tussen twee bakstenen penanten met natuurstenen afdekplaten. Aan de achterzijde bevindt zich een lager gelegen, deels ommuurde, diepe tuin, die zich uitstrekt tot het aangrenzende kerkhof. Aan de noordzijde bevindt zich een pleintje waaraan de parochiekerk gebouwd is. De hoofdmassa van het pand beslaat vijf traveeën en heeft twee bouwlagen. Het pand heeft een plat dak met schilden die gedekt zijn met leien in maasdekking. De voorgevel heeft een hoge hardstenen plint die tot de onderdorpels van de vensters doorloopt. Het overige gedeelte van de gevel is opgetrokken van machinale baksteen, gemetseld in kruisverband dat geknipt en gesneden is gevoegd. Alle vensters zijn recht gesloten en hebben enkelruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schuiframen en glas-in-lood met geometrische motieven in de bovenlichten. De grote vensters hebben ingebouwde rolluiken. Boven de vensters bevindt zich een natuurstenen latei met rollaag van baksteen daarboven. Opvallend is het overvloedige gebruik van natuursteen in de voorgevel. Behalve in de plint, is er ook hardsteen gebruikt bij de onderdorpels van de vensters, de trap en het lagere gedeelte van het ingangsportaal. Bij het gedeelte boven de plintzone is gebruik gemaakt van een lichtere soort natuursteen (mogelijk zandsteen) in onder andere de lateien en hoekverstevigingsblokken boven de vensters en de vierkante decoratieve blokjes versierd met rozetten. Deze blokjes komen ook weer terug in het fries onder de op getrapte klosjes rustende gootlijst met licht overstek.

Hieronder bevindt zich een geprofileerde afdruiplijst. De ingangspartij met balkon daarboven is voornaam en fraai gedetailleerd vorm gegeven. Dit blijkt o.a. uit de sierlijke ijzeren trekbel aan de rechterzijde. Drie vierkante en één rechthoekig venster met glas-in-lood met geometrische motieven zorgen voor de lichttoetreding. De ingang wordt gevormd door een aan de rechterzijde aangebrachte vleugel deur met sierlijke panelen met in reliëf aangebracht houtsnijwerk. In elk van de beide deurhelften zit een rond vensterje met tralies van gedraaid siersmeedwerk ervoor. De natuurstenen ombouw van de vensters en deuren is gedecoreerd met onder andere een rolstaaf, profileringen en rozetten. Het rechthoekige balkon rust op vier bewerkte consoles, waarvan de twee buitenste getrap zijn en de twee binnenste gegroefd. Het balkon wordt begrensd door bewerkte natuurstenen pijlers onder een afdeklijst. Tussen deze pijlers is een ijzeren hekwerk met geometrische motieven aangebracht. In het voorste dakschild is recentelijk een rechthoekig venster met klampaam geplaatst. Op de hoeken van het platte dak bevinden zich twee forse gemetselde schoorstenen. Opvallend detail is de rechthoekige overhoekse hoekerker die zich aan de kerkzijde bevindt en twee bouwlagen heeft, zij het dat de bovenste daarvan iets lager is dan de corresponderende bouwlaag van de hoofdmassa. De zijgevels zijn in opzet vrijwel gelijk aan de voorgevel, al is de detaillering hier soberder. Zo is er geen gebruik gemaakt van hardsteen in de plint en hebben de vensters geen glas-in-lood in de bovenlichten. De plint, die dezelfde hoogte heeft als die van de voorgevel, bestaat hier uit een iets donkerder baksteen die van het bovenliggende gedeelte gescheiden is door een rollaag.

De zijgevel aan de zuidzijde is doordat er in de jaren negentig van de 20ste eeuw een gebouw koud tegenaan is gezet, vrijwel geheel aan het zicht onttrokken. Aan de achterzijde van de hoofdmassa (en hiermee ook gelijktijdig ontworpen en gebouwd) bevindt zich een éénlaags aanbouw op rechthoekige grondslag onder een plat dak met schilden, gedekt met kruispannen. Muurwerk en vensters zijn overeenkomstig de hoofdmassa. De algemene detaillering is echter nog soberder gehouden. De ingang heeft een paneel deur met gesneden bovenlicht. In het dakschild aan de kerkzijde bevindt zich een dakkapel. Inwendig is het pand geornamenteerd met onder andere nog veel glas-in-lood. Verder zijn enkele van de plafonds gestuct in sobere, strak geometrische motieven. Opvallend is verder de monumentale trappartij met geornamenteerde houten leuningen en balustrade.

In de grote kelder bevindt zich nog een gemetselde ronde waterput die waarschijnlijk behoorde bij de oude pastorie die zich op dezelfde locatie als de huidige bevond. Bij de nieuwbouw van de pastorie in 1926 en 1927 is waarschijnlijk gebruik gemaakt van de bestaande funderingen en waterput.

Waardering.

De pastorie is van algemeen belang. De pastorie heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van culturele en geestelijke ontwikkelingen. De pastorie heeft architectuurhistorische waarde vanwege de toegepaste stijlelementen en de hoge kwaliteit van de rijke ornamentiek. Tevens is de pastorie van belang als bijzondere uitdrukking van de typologische ontwikkeling van de dorpspastorie.

De pastorie is gaaf bewaard gebleven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)